

The Holy See

**VISIT OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS TO LESVOS (GREECE) JOINT DECLARATION
OF HIS HOLINESS BARTHOLOMEW, ECUMENICAL PATRIARCH OF CONSTANTINOPLE,
OF HIS BEATITUDE IERONYMOS, ARCHBISHOP OF ATHENS AND ALL GREECE
AND OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS** *Mòria refugee camp, Lesvos*

Saturday, 16 April 2016 [\[Multimedia\]](#)

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ἡμεῖς, ὁ Πάπας Φραγκίσκος, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος, συναντηθήκαμε στὸ ἑλληνικὸ νησί τῆς Λέσβου γιὰ νὰ ἀποδείξουμε τὴ βαθειὰ ἀνησυχία μας γιὰ τὴν τραγικὴ κατάσταση τῶν πολυάριθμων προσφύγων, τῶν μεταναστῶν καὶ τῶν αἰτούντων ἄσυλο, ποὺ ἔχουν ἔλθει στὴν Εὐρώπη, προσπαθώντας νὰ ξεφύγουν ἀπὸ καταστάσεις συγκρούσεων καὶ, σέ πολλές περιπτώσεις, καθημερινῶν ἀπειλῶν γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους. Ἡ παγκόσμια κοινὴ γνώμη δέν μπορεῖ νὰ ἀγνοήσει τὴν τεράστια ἀνθρωπιστικὴ κρίση ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἐξάπλωση τῆς βίας καὶ τῶν ἔνοπλων συγκρούσεων, τὶς διώξεις καὶ τὸν ἐκτοπισμὸ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν μειονοτήτων καὶ τὸν ξερριζωμὸ τῶν οἰκογενειῶν ἀπὸ τὰ σπίτια τους, κατὰ παραβίαση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τους.

Ἡ τραγωδία τῆς ἀναγκαστικῆς μετανάστευσης καὶ τῆς μετατόπισης ἐπηρεάζει ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, καὶ εἶναι οὐσιαστικὰ μία κρίση τῆς ἀνθρωπότητας, καλώντας γιὰ μία ἀπάντηση ἀλληλεγγύης, συμπόνιας, γενναιοδωρίας καὶ ἄμεσης πρακτικῆς δέσμευσης πόρων. Ἀπὸ τὴ Λέσβο, κάνουμε ἔκκληση πρὸς τὴ διεθνή κοινότητα νὰ ἀνταποκριθεῖ μὲ θάρρος στὴν ἀντιμετώπιση αὐτῆς τῆς τεράστιας ἀνθρωπιστικῆς κρίσης καὶ τῶν βαθυτέρων αἰτίων της, μέσω διπλωματικῶν, πολιτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν πρωτοβουλιῶν, καὶ μέσα ἀπὸ συλλογικὲς προσπάθειες, τόσο στὴ Μέση Ἀνατολή ὅσο καὶ στὴν Εὐρώπη.

Ὡς ἡγέτες τῶν ἀντίστοιχων Ἐκκλησιῶν μας, ἐκφράζουμε ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἐπιθυμία μας γιὰ εἰρήνην καὶ τὴν ἐτοιμότητά μας νὰ προωθήσουμε τὴν ἐπίλυση τῶν συγκρούσεων μέσω τοῦ διαλόγου καὶ τῆς συμφιλίωσης. Καθὼς ἀναγνωρίζουμε τὶς προσπάθειες ποὺ ἤδη γίνονται γιὰ τὴν παροχὴ βοήθειας καὶ φροντίδας στοὺς πρόσφυγες, μετανάστες καὶ αἰτούντες ἄσυλο, καλοῦμε ὅλους τοὺς

πολιτικούς ήγέτες να χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο, για να εξασφαλισθεί ότι πρόσωπα και κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των χριστιανών, παραμένουν στις πατρίδες τους και απολαμβάνουν τό θεμελιώδες δικαίωμα να ζούν με ειρήνη και ασφάλεια. Μία ευρύτερη διεθνής συναίνεση και ένα πρόγραμμα βοήθειας χρειάζονται έπειγόντως, για να διατηρηθεί τό κράτος δικαίου, για τήν προάσπιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων σέ αυτή τή μή βιώσιμη κατάσταση, για τήν προστασία των μειονοτήτων, για τήν καταπολέμηση τής έμπορίας ανθρώπων και του λαθρεμπορίου, για τήν εξάλειψη των μή ασφαλών διαδρομών, όπως αυτές μέσα από τό Αιγαίο και τό σύνολο τής Μεσογείου, και για να αναπτυχθούν ασφαλείς διαδικασίες επανεγκατάστασης. Μέ αυτόν τόν τρόπο θα είμαστε σέ θέση να βοηθήσουμε άμεσα αυτές τίσ χώρες οί όποιες εμπλέκονται στήν ίκανοποίηση των αναγκών των πολυάριθμων βασανισμένων αδελφών μας. Ειδικότερα, εκφράζουμε τήν αλληλεγγύη μας πρός τόν λαό τής Έλλάδας, ό όποιος παρά τίσ δικές του οικονομικές δυσκολίες, έχει ανταποκριθεί μέ γενναιοδωρία σέ αυτή τήν κρίση.

Άπευθύνουμε κοινή έκκληση για τόν τερματισμό του πολέμου και τής βίας στή Μέση Ανατολή, μία δίκαιη και διαρκή ειρήνη, και τήν έντιμη επιστροφή όσων αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τά σπίτια τους. Ζητούμε από τίσ θρησκευτικές κοινότητες να έντείνουν τίσ προσπάθειές τους στήν υποδοχή, παροχή βοήθειας και προστασίας στους πρόσφυγες όλων των θρησκειών, και από τίσ θρησκευτικές και πολιτικές υπηρεσίες ανακούφισης (των προσφύγων) να εργάζονται για να συντονίζουν τίσ προσπάθειές τους. Για όσο διάστημα υπάρχει ή ανάγκη, ζητούμε από όλες τίσ χώρες να παράσχουν προσωρινό άσυλο, να προσφέρουν τήν ιδιότητα του πρόσφυγα σέ όσους έχουν τό δικαίωμα, να επέκτείνουν τίσ προσπάθειες άρωγής τους και να συνεργαστούν μέ όλους τούς ανθρώπους καλής θέλησης για τόν άμεσο τερματισμό των συνεχιζόμενων συγκρούσεων.

Η Ευρώπη αντιμετώπιζει σήμερα μία από τίσ πιό σοβαρές ανθρωπιστικές κρίσεις της από τό τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Για τήν αντιμετώπιση αυτής τής σοβαρής πρόκλησης, κάνουμε έκκληση σέ όλους τούς ακόλουθους του Χριστού να ένθυμούνται τά λόγια του Κυρίου, σύμφωνα μέ τά όποια όλοι μας θα κριθούμε μία μέρα: *«έπεινάσα γάρ και έδώκατέ μοι φαγείν, έδίψησα και έποτίσατέ με, ξένος ήμην και συνηγάγετέ με, γυμνός και περιεβάλετέ με, ήσθένησα και έπεσκέψασθέ με, έν φυλακή ήμην και ήλθετε πρός με ... άμήν λέγω ύμίν, έφ' όσον έποιήσατε ένι τούτων των αδελφών μου των έλαχίστων, έμοι έποιήσατε»* (Ματθ 25: 35-36, 40).

Άπό τήν πλευρά μας, υπακούοντας στο θέλημα του Κυρίου μας Ίησού Χριστού, πιστεύουμε ακράδαντα, όλόψυχα και μέ άποφασιστικότητα, ότι πρέπει να έντείνουμε τίσ προσπάθειές μας για τήν προώθηση τής πλήρους ένότητας όλων των Χριστιανών. Έπιβεβαιώνουμε τήν πεποίθησή μας ότι ή «συμφιλίωση (μεταξύ των Χριστιανών) περιλαμβάνει τήν προώθηση τής κοινωνικής δικαιοσύνης έντός και μεταξύ όλων των λαών ... Μαζί, θα κάνουμε τό χρέος μας, ώστε να προσφέρουμε στους μετανάστες, τούς πρόσφυγες και τούς αιτούντες άσυλο, μία ανθρωπίνη υποδοχή στήν Ευρώπη» (Οίκουμενική Χάρτα, 2001). Μέ τήν υπεράσπιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών, καθώς και των πολλών περιθωριοποιημένων ανθρώπων στίς κοινωνίες μας, έχουμε ως στόχο να έκπληρώσουμε τήν άποστολή των Έκκλησιών, που είναι ή διακονία του κόσμου.

Ἡ συνάντησή μας σήμερα ἔχει ὡς στόχο νά δώσει κουράγιο καί ἐλπίδα σέ ὅσους ἀναζητοῦν καταφύγιο καί σέ ὅλους ἐκείνους πού τοὺς καλωσορίζουν καί τοὺς βοηθοῦν. Καλοῦμε τή διεθνή κοινότητα νά θέσει τήν προστασία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ὡς προτεραιότητα, καί σέ κάθε ἐπίπεδο, νά ὑποστηρίξει πολιτικές ἐντάξεις πού ἐκτείνονται σέ ὅλες τίς θρησκευτικές κοινότητες. Ἡ φοβερή κατάσταση ὅλων ὅσων ἐπηρεάζονται ἀπό τήν παρούσα ἀνθρωπιστική κρίση, συμπεριλαμβανομένων πολλῶν Χριστιανῶν ἀδελφῶν μας, ἀπαιτεῖ συνεχῆ προσευχή ἀπό μέρους μας.

Λέσβος, 16 Ἀπριλίου 2016

Ἰερόνυμος Β΄

Φραγκίσκος

Βαρθολομαῖος